

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1898.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam, 51. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 •
Félévre ——— 6 •
Negyedévre ——— 3 •
Egy hóra ——— 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Péntek, március 4.

A nagy örökség.

Nagybeeskerek, március 4.

(—s) Az igazságügyi budget befejeztével Erdély miniszter fényes nagy záróbeszédében, miután ismételve erélyesen megvédte a sajtóügyekben kiadott rendeletét s igen megnyugtató és kedvező képét adta a magyar igazságügy állapotának és haladásának a legutolsó időkben — egyszerűsített három kategóriába sorozta az ő bírálót.

Az első csoportba tartoznak, mint mondá azok, a kik azt állítják, hogy miniszterségének ideje alatt az igazságügy terén semmi sem történt, csak hátrafelé mentek; ezekkel az urakkal szemben tagadhatatlan tényeket állított, melyeket lehetetlen megcáfolni.

A második csoportba tartozók elismerik ugyan, hogy történt valami, de még többet akarnak, valóságosan galop tempóba szeretnék az igazságügyi reformokat hajszolni — ezeknek rendkívül bölcsen és szépen fejtette ki, hogy miként kell számolni a reformok életbeléptetésével foglalkozó közegek befogadási képességével, s mint kell megvárni ama bizonyos vibrációnak a lecsillapultát, melyet minden jelentéktlenebb reform is előidéz az igazságügy terén — mielőtt újabbakat lehetne behozni.

Végül a harmadikba tartoznak azok, a kik ha el is ismernek valamit, ha be is látják, hogy több nem is történhetett mióta az igazságügyi tárcát átvette — azt kizárólag ama gazdag nagy örökségnek tudják be, melyet elődétől átvett. Nos erre kijelentette a miniszter, hogy ez a nagy örökség csak ép úgy mint a nagy örökségek általában — egy nagy mese, semmi egyéb, — a mire fényes bizonyi-

ték volt már maga az elmondott beszéd, mely politikájának védelmét, alkotásainak beszámolóját és további programjának eszterelését egyaránt tartalmazta.

A kritikusok tehát felhagyhatnak bátran a nagy örökség emlegetésével, a mi nincs és nem is volt, még pedig nem csak az igazságügyminiszterrel, de az egész mostani kormánnyal szemben is melylyel szemben annyira szeretik némelyek a letűnt „nagy“ kabinetet emlegetni.

Egyáltalán nem akarjuk kisebbiteni az ugynevezett nagy kabinetet, de a mint a nagy Szilágyitól nem kapott örökbe semmit Erdély, ép úgy nem kapott a „nagy“ kabinetől semmit, a „kis“ kabinet, mely különben ellenségeinek nagy bosszúságára erősen kinőtt már a kicsinylő jelzők alul.

Némelykor a „nagy“ embereknek a szerencsétlenségük, hogy meddők maradnak vagy alkotásaik tultengnek és nem válnak be, ellenben a kisebbek jobban megfelelnek hivatásuknak és többet tudnak használni.

Igy Erdély kétségtelenül jobb igazságügyminiszter a nagy Szilágyinál, kinél hasonlíthatatlanul többet lendített igazságügyünkön — megmondhatja minden bíró, minden jogász s az eleinte annyit ócsárolt kis kabinet pedig messze túlhaladta már jelentőség és sikere tekintetében „nagy“-nak nevezett elődjét.

Főlöseges volna egy cikknek a keretében, jobban mondva egy cikk végén mindazt felsorolni, a mi ezt bizonyítja és előidézte, elég rámutatni a nemzeti vívmányokra, a melyeket a jelenlegi kormány, illetve kormányelnök megszerzett, elég utalni arra a kívánatosan szép és őszinte viszonyra és érintkezésre, mely a király és a nemzet között ez idő szerint van,

elég felhívni a figyelmet a nemzetiségi kérdés mostani állására a malthoz viszonyítva s elég mindenekfelett megemlíteni, hogy a Bánffy regime alatt s jórészt Bánffy okos politikájának eredményeképp miként nőttünk meg a külpolitikában s miként jutottunk tulsulyra a monarchiában — hogy beláthassuk azt az igazságot, hogy a jelenlegi kabinet, melyet eleinte kicsinek szerettek némelyek csufolni nem kapott elődeitől semmiféle nagy örökséget, de a maga erejéből nőtt nagyra és fogja kiveni a nagy nevet.

Legfelsőbb kihallgatások. Ő Felsőge ma délelőtt általános kihallgatást adott, a melyen fogadtattak: Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter, Kiss János tanár, Csávossy Ignác dr. és többen.

Politikai hírek.

A kassai püspök körlevele. Bubicz Zsigmond, a kassai egyházmegye püspöke ma küldötte szét bójii körlevelét, mely leginkább a szocializmus kérdésével foglalkozik. A baj okának a mai közgazdasági válságot mondja, a melyről így szól:

„A mi hazánk első sorban is földmivelő állam.

Itt a föld, ez az áldott anyaföld az, mely mindenha fedezte a népnek szükségleteit, s ha éppen egyik-másik esztendő eredményei kedvezőtlenek voltak, s jött egy újabb, melynek bősége és termékenysége orvosolta a sovány esztendőben támadt bajokat. Ezzel szemben a nyugati államok élete főképpen az ipari tevékenységen alapult, ez tette azokat gazdagokká és ez által hatalmas-

A „TORONTÁL“ tárczája

A szépirodalom fagyöngye.

— A „Magyar Kritika“-ból. —

Ne tesség a címen megütközni! Mert bizony a magyar szépirodalomnak is épp úgy megvan a maga kártékony, áldó teremtményei, mint némely sorvadózó fának. Ezek a kártékony teremtmények rátelpekednek szépen, megdöbbszentő gyorsasággal csenevészdedő szépirodalmunkra, azon táplálkoznak, elszívják az életet abból, megakadályozván, hogy egészséges, értékes gyümölcsöt teremhessen s igazán tápláló, izletes lelkieledelet nyujthasson azoknak, akik ma még itt-ott éheznek rá. Ezeknek a teremtményeknek nincsen semmi képzeltetű, szerves összeköttetésük a komolyabb értelemben vett szépirodalommal, csak élődnek rajta, mint teljesen idegen, nagy mértékben kártékony, haszontalan lények. Akárcsak a fagyöngy a szerencsétlen fákra!

Ertjük pedig az említett kártékony teremtmények alatt azokat a folyvást szaporodó kisebb-nagyobb részvénytársaságokat, magánkiadókat és szerkesztőket, a kik holmi tizenharmadrangú, képes és képtelen szépirodalmi lapokkal üzérkednek a nagyközönség jámbor jóhiszeműségén. Tessék csak a szives olvasónak egy kis figyelemmel végig tehinteni ugynevezett szépirodalmi heti lapjainkon s nyomban meg fog győződni, hogy azok közül alig kettő-három áll az irodalom olyan színvonalán, mely a komolyabb olvasó igényeinek némileg megfelel. A többi lapot korántsem a nemesebb törekvés, a nemzet szellemi érdekeit híven szolgáló óhajító készség, vagy a követelő társadalmi szükség hozta létre, hanem egyszerűen a megfelelő tőke nélkül való szerencsepróbálás, a lehető legridegebb és önzőbb üzér-

kedési vágy, mely a fejletlenebb közönség esakély izlésében és tájékozatlanságában bőven kamatozó, háládatos talajra számított. Ezeknek a lapoknak az alapításáról a nemes alapítók hihetetlenül okosan számoltak. Felszámították, hogy ennyibe meg ennyibe fog kerülni majd a nyomdaköltség, aztán a papíros, meg a szerkesztőhelyiség és a szerkesztőségben alkalmazott egy-két, nyomorultul fizetett, többé-kevésbé irástudó ember. Mind ezek a szükséges dolgok kitesznek valamely összeget, melyhez még hozzájárul valamelyik jobb nevű író pusztán nevének az ára cupán azért, hogy a színes címlapon szerkesztőnek mégis valamely elfogadható ember legyen megemlítve. Ezzel aztán tökéletesen kész a költségvetés.

Hogyan? Hát a tartalomra (ami fődolog kellene, hogy legyen) semmit sem számítanak? Na még csak az volna hátra! Hát miért van jó Magyarországon negyvenezer vers- és prózairó, kik közül harminckilencezer kilencezszáz ötven ördöme t áldoz díjtalanul a muzsának, csak hogy az áldozó neve nyomtatásban valahol napvilágot lásson? Így esik meg aztán, hogy ezek a jó lapok hétről-hétre, a komoly irodalomban sohasem hallott, elképzelhetetlen obskurus nevekkel töltve jelennek meg. A versek alatt pl. sürin találkozzunk a Retek Ferdinánd, Csorvás Kelemen, Viola Győző, Kalapos Erzsébet, Harcsás Jolánka stb. stb. fényes neveivel; míg a novellákat és regényeket Talpas Tibamér, Druhora Miksa Kéményseprő Tilda, Kuczora Leontin s mások szolgáltatják. Természetes, hogy teljes díjtalanul és nagy hálával a szerkesztő ur iránt, mely hálának a lapra való előfizetéssel és idegen előfizetők toborzásával adnak az illetők kedvesen fogadott, gyöngéd kifejezést.

Ime, ilyen szerű nevekkal vannak tele állandóan az érintett újságok, melyek azonban mindamelllett sem állítják hazug reklámhirdetésik-

ben világa kürtölni, hogy „a legkiválóbb magyar író“ a munkatársai.

Es az alantas ízlésű, rövidlátó és hiszvény közönség esztendőről-esztendőre pompásan felül ezeknek a szemvesztők bolondításoknak s hozzájárul filéireivel az ádatlan vállalatok felvirágzásához. Nem veszi észre, hogy a költészet illatos virágai helyett állandóan értéktelen gazgaz szemetet kap. Nem veszi észre, hogy silány lapjából egy olyan különleges, önképzőkori irodalommal ismerkedik meg, melynek a komoly számba menő magyar irodalomhoz nincsen semmi köze. Nem tűnik fel neki, hogy az ő baigatagult becézgetett lapja olyan emberek együgyűségével traktálja szüntelen, kiktől a könyvkereskedések kirakataiban soha és sehol sem találni egyetlenegy munkát. A jó kiadók és szerkesztők pedig ezenközben zsebre vágják a pénzt és boldogan a markukba kacagnak.

Amde valaki most azt kérdezheti tőlünk, hogy miudesszel mi baja van hát a „Magyar Kritika“-nak? Erre is felelünk. Szót emelünk azért, mert az említett üzérkedések visszafelé seiben tetemes kárt látjuk a feleltetett közönségnek és tengődő irodalomnak egyaránt. Szót emelünk azért, mert nem nézhetjük némán, hogy az irodalommal — az irodalom kárára — oly üzérkedő vállalatok sefteljenek, melyek a szépirodalom magasatos hivatásáról semmit sem tudnak és semmit sem akarnak tudni.

Mert kétségtelen tény az, hogy ezek a potya sületlenségekkel teii tömött lapok igen sok tehetőségtelen, de különben jóra való, beosúltes munkatársat tesznek szerencsétlenné az egész életre. Elvonják az illetőket a tehetségeiknek inkább megfelelő másféle munkától, megtöltik fejüket az írói dicsőség hiu álmaival, melyeket az élet sohasem fog szegényeknek valóra váltani. Azonkívül mélyen aláülyesztik, valósággal megmetelyezik a lépre ment közönség ízlését s nagy mértékben elvonják figyelmét a komoly pártó-

HIREK.

Tájékoztató.

Március 5. A „Délmagyarországi gépgyár részvénytársaság” közgyűlése.
Március 14. Közigazgatási bizottság ülése.
Március 28. Városi közgyűlés.
A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6—8 óráig.

— **Igazságügyi kinevezés.** Ó felsége Szabó József nagyszentmiklósi járásbírói albirót a zombori járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Államsegély.** A m. k. vallás- és közoktatási miniszter a főny. g. kel. szerb egyház-község részére, illetőleg a templom javítására 100 frt államsegélyt engedélyezett.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás- és közoktatási miniszter Athanaszkoovics István okleveles tanítót a révújfalusi községi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Gyarmathy Miklós meghalt.** Kolozsvárról jelentik, hogy Gyarmathy Miklós, a vidéki színházak főfelügyelője meghalt. Halálának híre mindenütt őszinte, igaz részvétet keltett.

— **Az első kaszinó-estély.** A minapi közgyűlés határozatát tegnap hajtották végre. Világosabban szólva a kaszinó tegnap este 8 órakor letett a legsötétebb Afrikával való konkurrenciáról s a pazar fényben uszó termekben jökedvű urak helyezkedtek el, ki a fehér, ki a zöld asztalnál, „a társas élet emelése céljából”, mint a közgyűlési határozat szövege. Örömmel adunk hírt az otthonmaradtaknak arról, hogy az a 40 kaszinói tag, ki az otthon eselleg támasztott nehézségek után eljött az egyletbe, valamennyi igen jól mulatott, úgy hogy a pompás találkozásnak — hogy egy immár nem egészen új bankett-frázissal éljünk — csak a késő éjjeli órák vetettek véget. Az első csütörtöki estély kitünően sikerült — vivat sequens!

— Inség- és vízszabályozási munkálatok.

Az inségre való tekintettel a földművelésügyi miniszter ez évre nagyobb terjedelemben vétetett fel és kezdetett meg oly vízszabályozási földmunkálatokat, melyeknél a munkások nagyobb száma hosszabb időn át keresetet találhat. Részben ennek lehetővé tétele céljából törvényjavaslat is készült, hogy a vízi beruházási munkálatok ez évi költségadománya 1 millió frttal emeltesse. A vízszabályozási földmunkálatok, a melyeknél nagyobb számú munkásokat lehet alkalmazni, az inség szempontjából nagyobb fontossággal bírnak s nagy részük már tavaly indított meg, más részük pedig az idén fog folyamatba tétetni. Ezek között a Bégánál fenntartási munkálatokra 17.000 frt van szánuva, a Tiszánál pedig a 95. számú, ugynevezett frányovai átvágás kibővítése 161.945 frtba kerül. A munkálatok összértéke, melynél több ezer munkás talál foglalkozást, mintegy 1,870.000 forintot tehet. Azonkívül a vízi társulatok is, melyeket e részben a földművelésügyi miniszter ismételve felhívott és figyelmeztetett, részben már eddig is nagyobb munkálatokat tettek folyamatba, részben pedig előkészületeket tesznek arra, hogy a tavasszal megindíthassák munkálatukat. Nagyobb munkálatok vannak kivétel alatt illetve tételnek közelebb folyamatba a felső-csallóközi, alsó-csallóközi, szigetközi, vágbalparti, szegárd-bátai, sárközi, pancsova-kubini, aradmegyei, Berettyó, csesedi, fekete-kőrösi, heves-szolnok-jászvidéki, ivánfenekei, kőrös-tisza-marosi, mezőtur-mesterszállási, nagybecskereki, temes-bégavölgyi és titeli ármentesítő-társulatoknál. Különösen e két utóbbi társulat által végrehajtandó nagyobb terjedelmű munkák bírnak az inség szempontjából nagyobb fontossággal, mert éppen Torontál illetve Bács-Bodrog vármegyék területére, tehát oda esnek, hol az inség leginkább fellépett. A temes-bégavölgyi társulat nagyobb munkálatai áprilisban lesznek megindíthatók, ugyszintén a titeli társulat töltésépítési munkálatai is, feltéve, hogy ez utóbbi társulat közgyűlése a költségek fedezésére szükséges kölcsönt megszavazza.

sokká is. Az utóbbi évtizedek szocialisztikus mozgalmi megbotlyogatták azon alapokat, melyeken hazánk és a többi államok közléte felépült. Emezekben az ipari tevékenység tulságba vitt produkciója gazdasági és társadalmi válságokat idézett elő; a közlekedési eszközök tökélyesülése s ennek nyomában az utazás és a szállítás gyorsasága és olcsósága pedig kiszorították a magyar termelőt azon piacokról, a melyeken eddig értékesítette terményeit s ez csökkentette a föld és a gazdasági tevékenységét termékeinek értékét. — Ezekhez járultak még azon körülmények is, hogy pusztító csapások megsemmisítettek egyes termelési ágakat és koldusbotra juttattak egész vidékeket. Azt sem lehet tagadni, hogy e viszonyok elmérgesedéséhez gyakran és helyenkint hozzájárultak egyes erősebb és hatalmasabb elemek visszaélései is.

A körlevél ezután a vallásosság ellen intézett támadások szomorú következményeire mutat rá, melyek még a műveltebb osztályok embereit is képesek szerencsétlenné tenni. Szólezetán a szocialista apostolok üzelméről, majd azokról a módszerekről, melyekkel a népet föl lehet világosítani.

A kormány munkaprogramja. Mint fővárosi levelezőnk írja, a kormány a költségvetés letárgyalása után kérni fogja, hogy az appropriációs vitának megkezdése előtt vegyen a ház tárgyalás alá néhány kisebb előterjesztést. Ezek közé tartozik a kizárólagos törvény novellája, a postatakarék-pénztári kamatozó betét-maximum és tartalékalap emeléséről s esetleg a keleti tengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat is, amelyekre vonatkozó bizottsági jelentések már a ház asztalán fekszenek.

A jelvényviselési tilalom. Prága, márc. 3. Az itteni rendőrigazgatóság közölte, hogy a mai naptól fogva a jelvények és egyesületi egyenruhák viselésére vonatkozólag január 20-án kiadott tilalom hatályát veszti, a rendőrigazgatóság e rendeletét azonban nem hirdették ki falragaszok útján, csupán csak az újságokban.

lásra méltó szépirodalomtól, melynek érdemes munkásairól és termékeiről száználmas lapok révén slig is vehetnek valami tudomást.

Hátha még azt vesszük, hogy a szépirodalmi sajtóirodalom egészséges fejlődésének valószínűsítői ezek a szóban forgó tartalmatlan, mihaszna újságok! Miattuk van, hogy az a pár, több gondtal, ambicióval és anyagi áldozattal szerkesztett becses heti lapunk sem tud zöld ágra vergődni. Igazában azok is csak tengődnek a részvétlenség miatt. Mert a jóhiszemű közönség végre is erősen megoszlik a semmit érő, üres és a jó lapok közt. Annakra megoszlik, hogy szóra érdemes jövedelme valójában csak azoknak a silány lapoknak van, melyekben az értéktelen tartalom a kiadónak egy krajcárba sem kerül.

És végezetül szót emelünk az említett lapok ellen azért, mert sáfárkodásaikban súlyos megkárosítást látjuk mindazoknak az érdemes írónak, kiknél a tollforgatás nem csupán mulatság, hanem jövedelemforrása is a megélhetésnek. Ezek az önrészes és becsületes munkák után élni akaró írónak éltlen veszethetnének azoktól a potyára szerkesztett, jeles újságoktól, ha szükségükben a napi lapok tárcáihoz nem menekülhetnének. Mert az a pár fizető heti lap csak nem adhat kenyéret 30—40 írónak egyszerre! Bizony, bizony nem csak az alföldön, de az íróvilágban is érthető volna mai napság a szocializmus, mivelhogy a szépirodalom mezején is rossz kezében vannak a — latifundiumok!

Ídeje volna már, hogy a szóba hozott lapok változtassák meg valahára a szerkesztésben a politikájukat, vagy pedig a felületes közönség nyissa fel egy kissé jobban a szemét! — b.

— **A községi munkássegély-alapok szervezésére és kezelésére vonatkozó szabályrendeletek elkészítésére a földművelésügyi miniszter a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. II. t. cikk alapján leiratilag felhívta az összes törvényhatóságokat. Leiratában hangsúlyozza a földművelésügyi miniszter, hogy a községi segély-alapok és a már létesített községi szegény alapok nem egyesíthetők, — mert, míg az utóbbiaknak az 1886. XXII. t. cikk szerint az a rendeltetésük, hogy azon községi szegények ellátásáról gondoskodjanak, a kik magukat községi segély nélkül egyáltalán nem képesek fenntartani, addig a községi munkássegély-alapnak az a célja, hogy a segély-alap tökéjének jövedelméből a mezőgazdasági munkások és napszámosok munkahelye esetében s általában, ha segélyre szorulnak, ilyet nyerjenek. A miniszter leirata szerint továbbá ott, ahol ilyenek vannak már, vagy létesülnek, a segély-alapból a munkások segítő egyetemi, szövetkezeti támogatandók, hogy így azok életképessége előmozdíttassék. Végül felhívta a miniszter a törvényhatóságokat arra is, miszerint a községi munkássegély-alapok szervezésére és kezelésére vonatkozó szabályrendelet keretében gondoskodjanak arról, hogy ezen alapból való segélyek kiadására nézve a munkások befolyása is alkalmas módon biztosíttassék. Ily irányelvek mellett a községi segély alapok működésétől igen nagy eredményeket várhatunk, legkivált akkor, ha a miniszter felhívásához képest a községi munkássegély-alapokat a törvényhatóságok, községek és a birtokok anyagiilag és támogatni fogják.**

— **A hírlapirodalom köréből.** Pancsováról írják, hogy Molnár József hírlapíró-társunk, ki hat éven keresztül volt a „Hátőr” főmunkatársa, kilépett a lap kötelékéből. Helyét Gucser Béla polgári iskolai tanító foglalta el.

— **Márciusi hó.** Tükös epedéssel hány leányzó várta ibolyafakasztó március hónapját. Nem tavaszi napaugár, nem illatos ibolya utás epakedtek, süvítő szél, csillogó hóhely volt szívük vágya. Nos, ez a vágy beteljesedett. Valamerről szél kerekedett, szürke felhőket hordott az égboltra és egyszerre csak megcsillantak a levegőben a hóhelyhek. Eleintén esővel vegyest hullottak alá, azután egy darabig tisztán, mocok-talanul, később megint nagy esőcseppek közé keverődve. És a leányok jobban megörültek neki, mint a tavaszi verőfénynek, illatos ibolyának. Mert egy régi babona azt tartja, hogy az, aki márciusi hóval megmoshatja az arcát — megszépül. Ha rut, nyomban bájosabb lesz, ha szép, még szebbé, még csábítóbbá válik. A márciusi hótól csillogóvá lesz a szeme, pirospozsgás az arca, selyemszállhoz hasonló a haja. Szépítő nem fogja többé soha az arcát, bánat, szomorúság nem képes barázdát rajzolni rá. Hogy mennyire hisznek ebben a babonában fiatalok, vénak, azt behozonyította a tegnapi hóesés is. A nyitott folyosókon kis kezcsökek nyultak az ég felé és mohón kapkodtak egy-egy hópihe után. Azután odaszorították arcoskáikhoz, dörszöftök, szorongatták, hogy szinte beleizzadtak. És újra kezdtek azután, amíg csak az utolsó pohly bele nem vegyült az udvar sárába. A szépülési akció azonban ezzel nem ért még véget. Most következik a java. A márciusi hóban megmosdott leány tükör elé áll és vizsgálgatja magát. Eltűnt-e egy szépítő, egy vörös folt; csillogóbb-e a szem, mosolygóbb a száj? . . . Így történt ez tegnap is mindenfelé; de megtörtént még ennél is mulatságosabb dolog. Egy utcasarkon két kövér, öreg kofa asszony kapkodta a hóhelyeket és nagy nevetve ismételtette:

— Szépülünk, hi, bi, hi . . . Szépülünk a márciusi hótól.

— **Jótekonyság.** Az alibunári járási tisztikar múlt hó 12-én végbement mulatságának tiszta jövedelmét, 116 frt 96 krt, a vörös kereszt választmány pénztárának adományozta.

— **A dezontor.** A pancsovai huszár századról szól ismét az ének. Az ott állomásozó huszár-század ugyanis arról lett híres rövid idő óta, hogy a huszárok egymásután önként megválnak életüktől. Tegnapelőtt Volna Fülöp közlegény szökevény lett. Nem ment világgá, hanem csak Bavanisteig, a hol maga jelentette be szökését. A lóról esett le, — mondja — karját törte és mert mégis lovaglásra kényszerítették, inkább szökevény lett. A dezontort visszakisérték Pancsovára.

Vasúti baleset. Az államvasutak Szőregh állomáson tegnap vasúti baleset történt, a melyre vonatkozólag a szegedi útlevezetés a következő tudósítást teszi közzé: F. é. március 2-án Temesvár felől Szeged felé 763. számú tehervonat Szőregh állomásra 24 percnél késéssel érkezvén, az 5. számú vágányon úgy helyezkedett el, hogy a Szeged felől közlekedő vonatnak az állomás 4-ik vágányára való bejárását egy mozdony hossza elzárta. Ennek következtében 3 perccel később érkezett és a 4-ik vágányra Szeged felől bejáró 5402. számú személyvonat mozdonya a 763. számú tehervonat mozdonyát horzsolta, mindkét mozdony, azonkívül a személyvonat két kocsija megrongálódott, sze mélyek nem sérültek meg. Az 5402. sz. vonat e miatt 2 óra 30 perc késést, a 763. sz. tehervonat pedig 3 óra 16 perc késést szenvedett, a forgalom egyébként nem zavartatott meg. Vizsgálat folyamatban van.

A képesítés reformja. Megbízható helyről arról értesítik a „B. N.”-t, hogy a pénzügyminiszter tette a pénzügyi közigazgatás szolgálatában a fogalmazói kar képesítésének reformját. Ezek óta érezhető ugyanis, hogy erre a szakra nagyon kevés pályázó jelentkezik, minthogy a csekély javadalmazással összekötött állásokra oly kvalifikációt követelnek, amely az állami szolgálat más terén sokkal gondtalanabb jövőt biztosít. A miniszter tehát a pénzügyi fogalmazói kar képesítésének leszállítását tervezi, még pedig az államtudományi vizsga egyszerűsítésével oly irányban, hogy azoknak, akik a pénzügyi fogalmazói állásokra szándékoznak lépni, csak azokból a tárgyakból kell vizsgáznok, amelyekre szakmájukban elkerülhetetlen szükség van. A miniszter reméli, hogy e reform révén rövid idő alatt megszűnik a kellő munkakerőnek a hiánya, amely most a pénzügyi szolgálat ez ágában mutatkozik.

Szegény diákok. Ki vehetné rossz néven a klasszikusokkal és felelő foku egyenletekkel szaturált diáktól, ha néha-néha a nap fáradalmi és magolási után egy kis csónakázásra vagy biciklizésre vágyik? de ugy látszik sok volt a jóból, mert mint értesültünk a közoktatásiügyi miniszter betiltotta, hogy a gimnáziumi vagy reáliskolai tanulók tagjai lehessenek egy sportegyletnek. Ezentúl hát minden egyleti kötelek nélkül lesznek kénytelenek biciklizni.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Veliszavlyev István, gk. földműves, fia. — Popovics János, gk. szabó, fia. Szmederevatz Mihály, gk. napszámos, fia. — Sujkó István, rk. napszámos, fia. — Pinkert József, rk. kereskedő, fia. — Bander Magdolna, rk. cseléd, leánya. — Pauschin Daphne, gk. napszámosnő, leánya. — Mezei József, rk. földműves, leánya. — Szilvási Mátyás, rk. napszámos, leánya. — Mayer János, ág. ev. főpincér, fia. — Momirszki György, gk. művész, fia. — Klein Izidor, isr. ügynök, fia. — Tóth Imre, ev. ref. vonatvezető, fia. — Dr. Kovács Károly, rk. törvényszéki bíró, fia.

Meghalt: Czecher Ernő nyug. irnok 53 éves, vérmérgzés. — Özv. Beres Ferencsné rk. 45 éves, veselőb. — Pásztor Pál rk. napszámos, 20 éves, melihártyalob. — Engel Lipót isr. foglalkozás nélküli 45 éves, tüdővész. — Klein Péter rk. 1 hónapos, tüdőlob. — Király Antal rk. 67 éves napszámos, tüdővész. — Mucz Ignác gk. napszámos, 54 éves, tüdővész. — Storch Lajos rk. 58 éves, pincér, gygyerőmleny. — Lego Ferenc rk. 2 1/2 hónapos, tüdőlob. — Csaverty Velimir gk. 3 hónapos, görcsök. — Özv. Rilyin Anasztás gk. 68 éves, aggkór. — Mosorinszky Danica gk. 14 éves, sápkór. — Ökrös Julianna rk. 5 napos, görcsök. — Pivacs Miklós gk. 3 éves, hasi hagymáz. — Tenyér János rk. 3 hónapos, görcsök. — Schuh György rk. 43 éves, tüdővész. — Kovács Gizella rk. 24 éves, tüdőgümőtör. — Pell Antalné rk. 76 éves, koldusnő, béhurut. — Özv. Hauser Jánosné rk. 60 éves, béhurut.

Táviratok.

A király elutazása.

Budapest, március 4. (A „Torontái” eredeti távirata.) A király tegnap 14 napi itt tartózkodás után elutazott Budapestről. Mint Bécsből jelentik, 6 Felsége reggel 6 órakor oda érkezett.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 4.)

Budapest, március 4. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőházban ma napirend előtt Kossuth Ferenc kérte, hogy tüzessék tegnap benyújtott indítványa napirendre.

Bánffy báró miniszterelnök ellenzi az indítványt, mert a parlamentek gyakorlatában nem szokásos az ilyen alkalmi üdvözlés. Nem tekintheti praecedensnek azt sem mire Kossuth hivatkozik, hogy ugyanis egy nagy király elhunytakor részvénytilatkozatot küldtünk. Részéről azt ajánlja, hogy foglaljunk el teljesen neutrális állást az idegen államok belügyeivel szemben. (Helyeslés.) Az olaszok iránti rokonszenvet egyébként jogosultnak tekinteni annál is inkább, mivel a hármasszövetséghez tartozunk (zaj balfelől), mindazonáltal kéri Kossuth indítványának eljöttét. (Hosszantartó helyeslés a jobb oldalon.)

Kossuth rövid replikája után

Bánffy báró miniszterelnök kijelenti, hogy e tárgyban nem akar vitakozni, csupán annak konstatálására szoritkozik, hogy végre is Itália 50 éves jubileuma nem azonos az alkotmány ünnepevel. (Tetszés jobbról.)

A többség Kossuth indítványát elvetette.

Ezután folytatta a Ház a pénzügyi törca költségvetésének részletes tárgyalását, a melyhez többen szólaltak hozzá.

Legközelebbi ülés holnap.

A pápa egészsége.

Budapest, március 4. (A „Torontái” eredeti távirata.) A különböző ellentétes hírekkel szemben a következőket jelentik Rómából: Igaz ugyan, hogy ő Szentségét az utóbbi napok izgalmai nagyon kifárasztották, de azért magas kora dacára igen jól érzi magát a pápa. Tegnap és ma ismét visszatért rendes napi beosztásához s egész napon át dolgozott. A szentes atya egészségi állapota a viszonyokhoz képest teljesen kielégítő.

Stefánia főhercegnő betegsége.

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Dacára annak, hogy a főhercegnő elég nyugodtan töltötte az éjet, állapota még mindig aggodalomra ad okot. Hir szerint a belga királyi pár Bécsbe jön a főhercegnő meglátogatására.

A német tengerészet.

Budapest, március 4. (A „Torontái” eredeti távirata.) Berlinből jelentik: A flotta-törvény immár biztosítottnak tekinthető, miután Tirpicz tengernagy a kormány nevében a centrum által tett indítványt elfogadta.

A tözsderes.

Budapest, márc. 4. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat lanyha, vételkedv hiányzik, az árak 5—10 krral olcsóbbak. Kötetett:

Rozs tavaszra	9 06— 9 07
Buza márcz.-április	11 94—11 96
Tengeri május-junius	5 39— 5 40
Zab	6 52— 6 54

Irodalom és művészet.

Színészet a délvídeken. Bokody Antal febr. 23-ika óta Fehértemplomban tartja előadásait. A társulat jobb erői: Bokody és neje, Károlyi, Szabeni, Kovács, Károlyiné, Bándi Róza, Harkányi Gizella, Károlyi Böske Március közepén a társulat Versecse megye.

Színész jubileum. Deák Péter szántársulata Nyiregyháza díszelőadását rendezett kálnoki Gaál Gyula veterán művésznök negyvenéves művészi jubileumának megünneplésére. Az érdemes öreg színész Milton szerepében lépett föl. A nyiregyházi közönség zsúfolásig megtöltötte a színházat, és szívélyes ovációkban részesítette Gaált, aki ez után a föllépése után végleg visszavonul a színpadtól. — Deák Péter igazgató is jubilált Nyiregyháza: husz éves színészi jubileumát ülte meg és az alkalmal a „Dobó Katica” színművet adták elő.

A „Magyar Népszászló” című néplap 7-ik száma megjelent. Mondhatni a legválságosabb időben hozta létre a közszükséglet ezt az országos jellegű darék naplapot, mely dacára ifjú korának, a férfi erejével, higgadságával és bátorságával lépett fel a népbolondító szocialista-apostolok működése ellen. E minden irányban független néplap megjelenése olyan hatással volt, hogy szerkesztőjéhez a fenyegető levelek csakugy özölenek. A szocialista lapok égtől-fődig szidják s igazi csapásnak tartják az általa képviselt ügyre. Örömmel látjuk e pártolást érdemlő hasznos irányu néplap fejlődését s mindenkinek ajánlja a következőkben adjuk a 7-ik szám ismertetését: Vezércikk: „Az apostolok működése” a szabolcsi dolgokkal foglalkozik népszerű modorban. „Munkás politika” Tallian főispán cikkeiről mond tárgyilagos kritikát. Tárcaiban: A munkáskérdést tárgyalja Kovács József Hódmezővásárhelyről. „Kronika” ez a lap főrovata, mely a legújabb eseményeket tárgyalja annyira népies modorban, hogy magyaros nyelvezetre nézve minden más néplapon túlszár. „Mi történt a héten?” Apróságok a legérdekesebbjéből. Pestmegyei állapotok. „Tanácsadó” stb. Szóval oly változatos és annyira népies az egész lap, hogy igazán nem csoda, ha ezrével kapkodja ugy a józanabb magyar nép, mint maguk a szocialisták. Az országos jellegű „Magyar Népszászló” egyes számának ára 2 kr. Elárusítókat az ország minden részéből szivesen fogad a kiadóhivatal Nagyváradon, Uri-utca 702. sz. Előfizetési ára félévre 75 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Pancsova. Ajánlatát szivesen fogadjuk. Tessék csak minden nevezetesebb eseményről bennünket tudósítani, ha a tárgy megérdemli, róla cikket írni, s mennyiben pedig igen érdekes esemény forogna szóban, azt velünk táviratban közölni. Készítendőit (távirati díj, porto stb.) a negyedév végével megtérítjük.

M-s Gy-a. Jelenleg nincs üresedés.

x. y. z. Tudunkkal Baumbach Rudolf írta meg versben, hogy az boldogul legjobban, ki az alkalmat fel tudja használni.

Zs. 1. A tegnapi táviratok között meg volt említve, hogy a pápa két jubileumot ült. **2.** A vidéki hírlapírók opera-estélyét jövő pénteken tartják meg. Üdv!

N. S. Budapest. Efféle szolgálatokra meg előfizetőinkkel szemben sem vagyunk kötelezve.

Nyilttér.*

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria), feltalálója a köszvény és csusz elleni vértisztító-theának. Tisztítja a vért köszvény és csuszbantalmaknál.

Hogy a nyilvánosság elé lépek, teszem azt azért, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben a legmélyebb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatiért, a melylyel az ő vértisztító theájával az én fájdalmas köszvényes bántalmaimnál segített; másodsorban azoknak figyelmét óhajtom felhívni, a kik ezen rettenetes bajban szenvednek, hogy ezen vértisztító theát használják. Nem vagyok képes leírni azon fájdalmakat, melyet 3 éven át minden időváltozás alkalmával testrészeimben éreztem és mely ellen mindhiába használtam kénfürdőt Badenben, Bécs mellett. Almatlanságban fetrengtem ágyamban, étvágyam feltűnően fogyott, szímem egészen megváltozott, egész testemben megfogytam. A fentemlített theának négy heti használata után fájdalmaitól nemhogy teljesen megszabadultam, hanem még most is, midőn már hat hete, hogy nem használom, teljesen egészséges vagyok. Aronkívül minden tekintetben összeszedtem magamat. Meg vagyok győződve, hogy azok, kik hasonló fájdalmakban szenvednek, ezen theának használata után ugyanazon köszönetet fogják nyilvánítani a feltaláló Wilhelm Ferencz urnak, mint én.

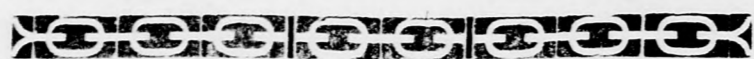
Megkülönböztetett tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnő,
alezredes neje.

Kapható: **Moczkovcsák D.,** gyógyszerész urnál
23-5.4 **Nagy-Becskereken.**

* Az e rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Egy minden töve-
des elkerülve le-
gyen, ezentel ezen
hatóságilag be-
jegyzett védője-
gyet használok.

Egyedül valódi angol,
balzsamot

(Tinctura balsamica)
nagyban és kicsinyben csakia

THIERRY A.
gyógyszerész

Pregrada. Rohits mellett
hatóságilag engedélyezett és tör-
vényesen bejegyzett

balzsam-gyára
szállít.

Valódi csak ezzel a kereske-
delmi törvényszék bejegyzte

zöldi védjeggyel

Balzsamom teljes csomagolása a minták törvé-
nyes védelmében van.

A legérzékenyebb, leggyorsabb és legjobb népies
házi- és tudósfajalmak, köhögés, köpet, gyomor-
görcs, étvágyhiány, rossz íz, rossz szagú lehellet, fejfájás,
gyomorégés, felfúvódás stb. ellen egy belsőleg, mint kül-
sőleg alkalmazható fogfájás, szájrögződés, fagydagasztok,
egész sebek stb. stb. ellen.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a
címen: An die Balsamfabrik des Apothekers A.
Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Ar Magyarország és Ausztria bármely postahalmára 14-
dával együtt portamentesen küldve:

12 kis vagy 6 duplatteggel 4 korona

100 13 korona

1000 30 koral drágább.

Hamisítót és utánzókat, valamint hamisított gyártmá-
nyok árusítóit a védjegytörvény szigorúan üldözi.

Schutzengel-Apotheke

desATHIERRYin
PREGRADA

Egyedül valódi
Százlevelű rózsakenőcs

(Balsamsalbe ex rosa centifolia).
A jelenben a legerőseb-
ben ható kenőcs.

Nagy antiszeptikus ér-
téke van. Kifőnően meg-
gátolja a gyuladást Bar-
meiy régi külső bajnál
és sebnél határozott
eredményrel van, leg-
alább a javulást és fájdalmak enyhüle-
sét idézi elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek s a szállítást
csakis előleges fizetés vagy utánvétellel eszközölik. 2 tégely
ára négyesével küldve és már betudva a szállítólevél és
csomagolásával 3 korona 40 fillér.

Óvatosan kell használni, mert a hamisítások vásárlásától és
jól tessék ügyelni, hogy minden tégelyen beágyazva legyen
a fenti védjegy és a cég címe: „Schutzengel-
Apotheke des A. Thierry in Pregrada.” Minden tégely
használati utasításba van csomagolva. Százlevelű rózsá-
kenőcs hamisított és utánzóit a védjegytörvény értelme-
ben törvényesen és szigorúan üldözzük, valamint a hamis-
ítványok terjesztőit is.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a
címen: An die Schutzengel-Apotheke und Balsam-
fabrik des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

A szállítást csakis előleges fizetés vagy utánvétellel
eszközöztetik.

Raktár: NAGYBECSKEREKEN,

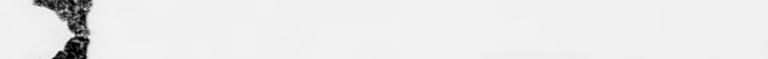
Mozskovcsák Dezső

gyógyszertárban, a „Koronához”.

Raktár SZERB-UTEBÉN:

ADORJÁN MÁRTON.

224-35.2

közölje velünk becses címét.

LEVELEZŐ-LAP

utján

s mi aronnal küldjük Önnek
húsaraink, füstölhúsaik és
mindennemű kalbászfélek árjegyzékét.
franco díjmentesen!

**ELSŐ SZOMBATHELYI
CERTÉSHÍZLALDA ÉS HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.**

174-30.4

Egy csepp
elég a zsebkendőre, hogy a frissen szedett ibolya-illat

RAJNA-IBOLYA

Rhein-Weilchen

napokon át tartson.

Kizárólagos valódi gyártmány

FERD. MÜLHENS

Glockengasse 4711. sz. KÖLN aRh.

Kapható minden nagyobb illatszer elárusítónál.

3957. ki. 1898.

241-1.1

12684. sz.-hoz. 1898.

Torontálvármegye alispánja.

Árlejtési hirdetmény.

Nagy-Becskekerek város tanácsa közlé-
teszi, miszerint a Ferencz József-téren
felállított mélykut felesleges vizének elve-
zetésére szükséges csatorna munkálatait ár-
lejtés útján kiadja s árlejtési határnapul
1898. évi március hó 8-ának d. e. 9 óráját
tüzi ki a városi II. tanácsnoki irodába,
meiyre válaikozni szándékozók ezennel
meghívja.

Zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és
a 291 frt 90 kr. kikialtási árnak megfe-
lelő 10% banatpénzzel ellátottan az ár-
lejtés napjáig, a városi II. tanácsnoki iro-
dában szintén beadhatók.

A költségvetés és feltételek fenti iro-
dában a hivatalos órák alatt naponta be-
tekinthetők.

Kelt N.-Becskekerek, 1898. évi március
hó 3 án.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

12684. sz.-hoz. 1898.

Torontálvármegye alispánja.

Pályázati hirdetmény.

A csenei járásban megüresedett járási
orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A járási orvos évi fizetése 450 frt
és uti átalánya 150 frt, vagyis összesen
600 frt.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy
az 1883. évi I. t. c. 9. §-ában megjelölt
minősítést, valamint az 1883. évi szeptem-
ber hó 30 án 80099. szám alatt kelt
m. kir. belügyminiszteri rendelet értele-
mében megkivántató tisztviselői vizsga
letételt igazoló bizonyítvánnyal felszerelt
kérvényeiket a vármegye főispánjához,
Rónay Jenő ur ő Máltóságához címzetten,
hozzám legkésőbb f. évi március hó 20-ig
tegyessék.

Nagybecskerek, 1898. márc. 2-án.

Alispán távol:

gróf Bethlen,
főjegyző.

239-2.1

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalban.